

ISSN 0903-7772

MEDICINALBERETNING

for Færøerne 2002

Udarbejdet af landslæge Høgne Debes Joensen, Tórshavn
Medical Report 2002 from the Chief Medical Officer in the Faroes

INDHOLDSFORTEGNELSE

Landslægeembedet	side	3-4
Topografi	-	5
Folketallet, levendefødte og døde	-	6
Fødselsstatistik	-	7
Levendefødte	-	7
Fødselsoverskud	-	7
Dødfødte	-	7
Dødfødselshyppighed	-	7
Fødte udenfor ægteskab	-	8
Sygehusfødsler	-	8
Dødfødselshyppigheden 1981-02	-	9
Døde pr. 1000 lev.f. i 1. leveage 1981-02	-	9
Perinatal dødelighed 1981-02	-	9
Spædbørnsdødelighed 1981-02	-	10
Abortindgreb.....	-	10
Sterilisationer	-	11-12
Dødelighed	-	13
Antal døde	-	13
Spædbørnsdødelighed	-	13
Forventet middellevetid	-	13-14
Dødsårsager 1996 - 1999	-	15-18
Retslægelige ligsyn	-	19
Dødsfald ved ulykkestilfælde	-	19
Færdselsulykker	-	19
Brug af sikkerhedssele	-	19
Nedstyrtning og fald	-	20
Forbrændning/ røgforgiftning	-	20
Forfrysning	-	20
Sammentrykning af brystkasse	-	20
Alkoholforgiftning	-	20
Selvmord	-	20
Drab	-	20
Naturlig død	-	20
Uoplyst døds måde	-	20
Retslægelige obduktioner	-	21
Udeladte retslægelige ligsyn	-	21
Ligsynslov m.v.	-	21
Anmeldelsespligtige sygdomme, epidemier m.v. ..	-	21
Gonorrhoe	-	21
Syfilis	-	21
Chlamydia	-	22
Meningococpsygdom	-	22
Hepatitis	-	22
AIDS	-	22
HIV-positive	-	23
HIV-test	-	23
Pertussis	-	23
Ornithosis ("Nátasjúkan")	-	23
VTEC	-	23
Botulisme.....	-	24

Tuberkulose	-	24
Vaccinationer mod gul feber	-	24
Kirkegårde	-	25
Institutioner for mindre børn	-	25
Medicinalpersonale	-	25
Sygehuslæger	-	25
Kommunelæger	-	25
Sundheds- og hjemmesygeplejeordningen	-	25
Tandlæger	-	25
Jordemødre	-	25
Apotekervæsenet	-	26
Ikke indregistreret medicin	-	26
Særtilskud til medicin	-	26
Det permanente medicintilskudsudvalg	-	26
Registreringsnævnet	-	26
Kvaksalveri og ulovlig medikamenthandel ..	-	26
Klager over autoriseret sundhedspersonale.....	-	27
Helbredsbedømmelser	-	27
Retslig virksomhed	-	27
Medicolegale ligsyn	-	27
Kørekortssager	-	27
Tvangsindlæggelser	-	27
Sager vedr. avlingstidspunkt	-	27
Ligpas	-	27
Resumé	-	28
Summary	-	29
Bilag I (Befolkningens bevægelser 2002)	-	30

LANDSLÆGEEMBEDET

Landslægeembedet er en statslig institution under Sundhedsministeriet og hører i faglig henseende under Sundhedsstyrelsen.

Til embedet er der udover landslægen knyttet to deltidsansatte ikke-lægelige overassistenter (sekretærer), og disse har en ugentlig arbejdstid på tilsammen 38 timer.

Landslægen fungerer som **rådgiver** for statslige myndigheder samt Færøernes Landsstyre og de kommunale myndigheder i lægelige, hygiejniske, miljømæssige og socialmedicinske forhold.

Landslægeembedet fører på sundhedsstyrelsens vegne **tilsyn** med den virksomhed, der udøves på Færøerne af autoriseret sundhedspersonale (læger, sygeplejersker, tandlæger, apotekere m. fl.). Landslægen yder **bistand** til rets- og politimyndighederne i retsmedicinske og lignende sager. Desuden udarbejder landslægen **årlige medicinalberetninger** for Færøerne. Embedslægeinstitutionerne i Danmark er som helhed ophørt med at udarbejde årsberetninger. På Færøerne har man valgt indtil videre at fortsætte med at udgive årlige medicinalberetninger.

Det er hensigten i de kommende medicinalberetninger at medtage flere data vedrørende sundhedssektoren, især hvad angår sygehussektoren. Muligvis vil nogle data fra socialområdet tillige blive præsenteret.

Dette er den nuværende landslæges 24. medicinalberetning.

Landslægen er som følge af paragraf 9 i Anordning for Færøerne om forsikring mod følger af ulykkestilfælde nr. 389 af 15.11.1966 medlem af **Færøernes Ulykkesforsikringsråd**. De øvrige medlemmer er sorenskriveren og tre medlemmer, valgt af lagtinget. Rådet træffer afgørelser om tilkendelse af invalide-pension. Endvidere træffer rådet afgørelser i henhold til ulykkesforsikringsanordningen. I 2002 afholdt Færøernes Ulykkesforsikringsråd 36 møder, ved hvilke der blev behandlet 1.822 sager (mod 1.530 i 2001), heraf **634 sager vedrørende invalideforsikringslovgivningen, 1.140 vedrørende ulykkesforsikringsordningen** og 48 sager vedrørende andre, især generelle spørgsmål.

Herudover er landslægen bl.a. medlem af Færøernes sterilisationsnævn, Færøernes nævn for børneforsorg, Færøernes karantænekommission, det permanente medicintilskudsudvalg på Færøerne, registreringsnævnet vedr. farmaceutiske specialiteter på Færøerne, skolerådet for sygeplejerskeuddannelsen og deltager jævnlige i de årlige Nordiske

Medicinaldirektørmøder.

Den 1. juni 1995 trådte lov nr. 316 af 17. maj 1995 om sundhedsvæsenet på Færøerne i kraft. Efter denne lov fastsætter Færøernes hjemmestyre regler om sundhedsvæsenets opgaver, ydelser og administration.

Landslægeembedet har i 2002 fået forelagt 8 sager, hvor Færøernes Landsstyre har anmodet om **udtalelser bl.a. vedr. nye love, cirkulærer** m.v. med henblik på ikrafttræden for Færøerne (12 i 2001).

Landslægen har i 2002 deltaget i bl. a. følgende **møder, symposier m.v. udenfor Færøerne:**

Møder mellem administrerende embedslæger og Sundhedsstyrelsen, København 23. januar, 19. juni, 4. september og 5. november 2002.

Kontaktforum for miljømedicin, København 23. april 2002.

Kontaktforum for smitsomme sygdomme, København 7. maj 2002.

Nordisk Medicinaldirektørmøde i Helsingfors, 28. - 30. august 2002.

Kontaktforum for tilsyn, København 12. november 2002.

Kontaktforum for plejehjemstilsyn, København 26. november 2002.

TOPOGRAFI

Færøerne - landslægeembedets arbejdsområde - består af 18 øer samt et større antal holme, strandpiller og skær. Det samlede areal er 1399 km². Den største ø er Streymoy på 374 km². Øgruppen ligger i Nordatlanten mellem 61° 24' og 62° 26' nordlig bredde. Vestligste og østligste punkter ligger på henholdsvis 7° 41' og 6° 15' vestlig længde.

Øerne er af vulkansk oprindelse og opbygget af plateau-basalter. Alderen af den vulkanske virksomhed ansættes til ældre tertiær, 50-60 millioner år. Øernes geologiske opbygning er enkel med vekslende lag af basalt (lava) og tuf (vulkansk aske). Efter at den vulkanske virksomhed var ophørt, satte de nedbrydende kræfter ind. Udsat for angreb af is - Færøerne har haft deres egen lokale nedisning -, luft, vind, regn og havets brænding fremkom de nuværende landskabsformer med karakteristiske fjorde, dale, fjelde, indsøer og stejle forbjerger.

Den gennemsnitlige højde er 300 m, og det højeste fjeld, Slættaratindur, er 882 m.

Den totale kystlængde er 1100 km, og det er otte gange så langt som den teoretisk korteste, hvilket giver tydeligt indtryk af arealets stærke opdeling.

Beliggenheden i Nordatlanten er isoleret, idet der er 300 km til det nærmeste beboede område, Shetlandsøerne. Til Island er afstanden 450 km og til Norge 675 km, medens sejldistancen til København er ca. 1500 km.

Øernes placering betinger et klima af udpræget oceanisk natur med ringe forskel på koldeste og varmeste måned, godt 7 grader.

På Færøerne er den længste dag 19½ og den korteste 5 timer.

Folketallet, levendefødte og døde

Vedrørende folketallet ved årets begyndelse og afslutning m.v. for året 2002 henvises til Bilag I.

Folketallet pr. 31.12.2002 47.701

Efter jordemødrenes og Sundhedsstyrelsens tal var fordelingen af levendefødte og døde som følger:

Levendefødte 716

Døde 414

Dødsfaldenes fordeling på årets måneder:

januar	34
februar	34
marts	40
april	37
maj	37
juni	36
juli	39
august	37
september	24
oktober	35
november	31
december	30

Hele året: 414

FØDSELSSTATISTIK

Fødselsoverskuddet i 2002 (levendefødte minus døde) var 302. Bevægelsen af dette tal har i de senere år været følgende:

2002	302
2001	280
2000	360
1999	251
1998	279
1997	303
1996	299
1995	305
1994	330
1993	394

Efter fødselsanmeldelserne og sognepræsternes indberetning fødtes der i **2002** på hele Færøerne 716 levende børn.

Antallet af **levendefødte børn** har i de senere år været som følger:

2002	716
2001	630
1996 - 00: gennemsnitlig pr. år	668
1991 - 95: -	- - 751
1986 - 90: -	- - 862
1981 - 85: -	- - 717
1975 - 80: -	- - 760
1971 - 75: -	- - 796

Antallet af **dødfødte** i 2002 var 2 (to drenge). Med tallene 716 levendefødte og 2 dødfødte fås en dødfødselshyppighed på 2,8 o/oo.

Dødfødselshyppigheden har gennem de senere år været:

2002	2,8 o/oo
2001	3,2
2000	2,9
1999	9,5
1998	6,2
1997	1,5
1996	4,3
1995	9,2
1994	4,5
1993	2,6

Dødsårsagen for de 2 dødfødte i 2002 var jvf. dødsattesterne: total placentalsløsning og præmaturitas.

De skematiske uddrag af fødselsanmeldelserne viser, at jordemødrene i 2002 betjente 707 fødende kvinder, der fødte 718 børn, hvoraf 716 var levendefødte og 2 dødfødte.

364 børn, dvs. 50,7%, er **fødte uden for ægteskab** i 2002. Tallene for børn fødte uden for ægteskab har gennem de senere år været som følger:

2002	50,7 %
2001	50,0
2000	41,1
1999	50,0
1998	50,8
1997	47,0
1996	48,8
1995	46,0
1994	44,6
1993	41,1

714, dvs. 99,4 % af samtlige **fødsler har fundet sted på sygehuse** i 2002. Tallene gennem de senere år har i øvrigt været følgende:

2002	99,4 %
2001	99,5
2000	99,7
1999	99,5
1998	99,7
1997	99,9
1996	99,6
1995	100,0
1994	99,7
1993	99,6

Man har bl. a. med Yearbook of Nordic Statistics (NOMESCO) som udgangspunkt fremstillet følgende tabeller, hvor dødfødsels- hyppighed, døde pr. 1.000 levendefødte i første leveuge, peri-natal dødelighed og spædbørnsdødelighed i perioden 1986 - 2000 sammenlignes med de tilsvarende tal i de øvrige nordiske lande:

Dødfødselhyppigheden i de nordiske lande (pr.1000 fødte)

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	7,5	3,9	4,5	4,0	3,7	2,8
Danmark	4,9	4,8	4,6	..	..	..
Grønland	6,4	9,2	4,0	8,1	..	..
Island	3,8	3,2	2,7	3,5	..	..
Norge	5,8	4,7	4,3	4,1	..	..
Sverige	3,9	3,8	3,4	3,7	..	..
Finland	3,9	3,3	2,9	3,7	..	..
Åland	4,3	3,2	3,7	1,4	..	..

(.. = uoplyst)

Døde pr. 1000 levendefødte i de nordiske lande i den første leveuge

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	5,9	6,7	4,5	1,2	0,0	1,4
Danmark	3,8	3,8	3,2	..	..	..
Grønland	15,5	13,7	17,9	11,2	..	..
Island	3,1	3,7	2,5	2,1	..	..
Norge	3,8	3,3	2,8	2,1	..	..
Sverige	3,6	3,1	2,4	1,7	..	..
Finland	3,5	3,5	2,7	2,1	..	..
Åland	4,3	1,9	1,2	2,1	..	..

Perinatal dødelighed (dødfødte plus døde i første leveuge) i de nordiske lande pr. 1000 fødsler

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	13,3	10,6	9,0	5,2	3,7	4,2
Danmark	8,6	8,6	7,0	..	..	..
Grønland	21,8	22,8	21,9	19,6	..	..
Island	6,8	6,8	5,2	5,7	..	..
Norge	9,5	7,9	7,0	6,2	..	..
Sverige	7,5	6,9	5,8	5,4	..	..
Finland	7,5	6,4	5,7	5,8	..	..
Åland	9,3	5,0	4,9	3,5	..	..

**Spædbørnsdødelighed i de nordiske lande
(døde pr. 1000 levendefødte under 1 år)**

	1981/85	1986/90	1991/95	1996/00	2001	2002
Færøerne	9,2	9,0	6,1	1,8	0,0	2,8
Danmark	7,9	7,9	5,0	..	..	..
Grønland	32,7	19,7	28,5	16,8	..	..
Island	6,2	6,0	4,8	3,5	..	..
Norge	8,1	7,8	5,3	4,1	..	..
Sverige	6,8	5,9	5,0	3,6	..	..
Finland	6,3	5,9	4,8	3,9	..	..
Åland	8,6	4,4	3,7	3,5	..	..

Vedrørende dødsfødsler og spædbørnsdødelighed på Færøerne 1961 - 90 henvises i øvrigt til Bilag VI, side 56-71 i landslægens årsberetning for 1989-90, hvor der findes uddrag af foredrag over emnet holdt ved en konference i Island 1990.

ABORTINDGREB

På Færøerne er anordning nr. 228 af 20. juni 1959 om ikrafttræden på Færøerne af lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m.m. stadig gældende. Ifølge denne anordning kan bestemmelse om svangerskabsafbrydelse træffes af en sygehusoverlæge ansat på et af de færøske sygehuse, dersom afbrydelsen er nødvendig for at afværge alvorlig fare for kvindens liv eller helbred og såfremt tilfældet er begrundet i sygdom, og dette er konstateret på et af de i loven omhandlede sygehuse.

Dersom en kvinde i andre tilfælde ønsker sit svangerskab afbrudt, må afgørelsen herom træffes efter samråd mellem den autoriserede læge, der foretager indgrebet, og en anden autoriseret læge.

Svangerskabsafbrydelse må kun ske på sygehuse.

Embedet ophørte fra 2001 med at udarbejde abortstatistik, men henviser til den fremtidige færøske sygehusstatistik, udarbejdet indenfor sygehusvæsenet.

STERILISATIONER

Vedrørende sterilisationer er anordning nr. 73 af 14. marts 1968 om ikrafttræden for Færøerne af lov om sterilisation og kastration stadig gældende. Ifølge anordningen kan sterilisation af en kvinde foretages uden tilladelse, når forhold af udelukkende eller ganske overvejende lægelig karakter nødvendiggør forebyggelse af svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes helbred. Sterilisation må i andre tilfælde kun foretages efter tilladelse fra Sterilisationsnævnet.

Færøernes sterilisationsnævn afholdt i 2002 5 møder. Nævnet imødekom sterilisationsansøgninger fra 31 kvinder og 17 mænd.

Tallene for imødekomne ansøgninger på Færøerne har været følgende:

	Mænd	Kvinder	Ialt
2002	17	31	48
2001	14	47	61
2000	17	35	52
1999	9	50	59
1998	16	60	76
1997	12	49	61
1996	9	60	69
1995	13	59	72
1994	8	59	67
1993	15	65	80

Til sammenligning med de øvrige nordiske lande bringes på de følgende to sider tabel og figur over **udførte sterilisationsindgreb** fra NOMESKOS "Helsestatistik for de nordiske lande 2000":

Table 2.7 Sterilizations 1985-2000
Sterilisationer 1985-2000

	Denmark ¹⁾	Faroe Islands ²⁾	Greenland	Finland	Of which Åland	Iceland ³⁾	Norway	Sweden ⁴⁾
<i>Men</i>								
<i>Mænd</i>								
1985	4 348	3	..	558	-	31	2 525	1 624
1990	3 543	8	..	596	-	28	2 070	1 697
1995	5 256	3	4	800	-	87	2 697	1 507
1999	5 884	7	11	1 795	2	200	3 416	1 463
2000	5 544	14	18	1 769	2	..	3 244	..
<i>Women</i>								
<i>Kvinder</i>								
1985	5 919	10	..	8 675	8	595	7 490	6 224
1990	5 080	46	..	12 887	8	543	6 166	6 338
1995	4 815	60	67	10 554	31	553	4 525	5 919
1999	5 395	57	86	9 037	27	560	4 761	4 931
2000	5 101	29	127	8 703	31	..	4 512	..
<i>Total</i>								
<i>I alt</i>								
1985	10 267	13	..	9 233	8	626	10 015	7 848
1990	8 533	54	..	13 483	10	571	8 236	8 035
1995	10 071	63	71	11 354	31	640	7 222	7 426
1999	11 279	64	97	10 832	29	760	8 177	6 394
2000	10 645	43	145	10 472	33	..	7 756	..
[2000]								
<i>Per 1 000</i>								
<i>in the age group</i>								
<i>Pr. 1 000</i>								
<i>i alderen</i>								
<i>Men</i>								
<i>Mænd</i>								
25-34	3.0	-	1.0	1.0	-	1.4	1.9	0.3
35-44	8.6	0.6	1.9	2.8	1.1	4.4	5.9	1.4
45-54	2.1	-	0.5	0.7	-	0.9	2.0	0.6
<i>Women</i>								
<i>Kvinder</i>								
25-34	4.8	5.5	14.3	6.3	2.4	7.0	3.6	1.8
35-44	7.8	5.5	10.5	16.6	15.3	22.3	9.6	6.0
45-54	0.6	0.4	0.7	1.0	0.5	3.3	0.8	0.5

1 Includes sterilizations performed in hospitals. The figures for 1985 and 1990 concerning men include only sterilizations performed during hospitalization.

2 Rates are for 1998.

3 Figures for 1998 and 1999 are preliminary. Rates are for 1997.

4 Rates are for 1999.

1 Omfatter sterilisationer udført på sygehuse. Tallene for 1985 og 1990 for mænd omfatter kun sterilisationer, der er udført under indlæggelse.

2 Raterne er for 1998.

3 Tallene for 1998 og 1999 er foreløbige. Raterne er for 1997.

4 Raterne er for 1999.

Sources: D: National Board of Health; FI: Chief Medical Officer; G: Chief Medical Officer; F & Å: STAKES;

Kilder: National Research and Development Centre for Welfare and Health; I: Directorate of Health; N: Statistics Norway; S: National Board of Health and Welfare

DØDELIGHED

Der **døde** ifølge dødsattesterne i alt på Færøerne i 2002 414 (214 mænd og 200 kvinder). Man er vidende om 1 person med bopæl på Færøerne i 2002, der døde under sådanne omstændigheder, at liget ikke er fundet.

Ifølge embedets opgørelse døde der i 2002 to børn under 1 år på Færøerne (to drenge), ét indenfor det 1. levedøgn og ét mellem 7 og 28 dage. Vedrørende dødsårsagerne for de to børn fandtes: ét døde af hydrocephalus og ét af epidermolysis bullosa (junctional type).

Spædbørnsdødeligheden for hele Færøerne i 2002 var således 0,28%. I de senere år har spædbørnsdødeligheden været følgende:

2002	0,28 %	
2001	0,00	
2000	0,00	
1999		0,15
1998	0,00	
1997	0,44	
1996	0,29	
1995	0,31	
1994	0,60	
1993	0,79	

Forventet middellevetid i de nordiske lande ved 0 år i 1986-99 og 1991-95

fremgår af følgende tabel fra NOMESKO's "Helsestatistik for de nordiske lande 2000":

Table 2.3 Average life expectancy 1986-2000
Middellevetiden 1986-2000

Age	Men					Women				
	0	15	45	65	80	0	15	45	65	80
<i>Denmark</i>										
1986-90	71.9	57.8	29.7	14.1	6.4	77.7	63.4	34.5	17.9	8.1
1991-95	72.5	58.3	30.1	14.2	6.4	77.8	63.5	34.5	17.7	8.1
1998/99	74.0	59.6	31.2	14.9	6.6	78.8	64.3	35.2	18.1	8.5
1999/00	74.3	59.9	31.4	15.0	6.7	79.0	64.4	35.3	18.1	8.5
<i>Faroe Islands</i>										
1986-90	72.8	59.2	30.1	14.5	6.7	79.6	65.5	36.3	18.2	7.7
1991-95	73.3	59.2	31.1	14.8	6.8	80.3	66.0	37.9	19.0	8.5
1996-00	75.2	60.7	32.2	15.5	7.0	81.4	66.8	37.4	19.4	8.8
<i>Greenland</i>										
1986-90	60.7	48.5	24.6	10.6	4.4	68.4	53.8	28.7	13.7	5.4
1991-95	62.3	49.6	25.5	10.4	4.8	68.3	55.5	28.0	12.6	5.4
1996-00	62.8	50.3	26.2	11.1	5.0	68.0	55.0	27.6	12.5	5.3
<i>Finland</i>										
1986-90	70.7	56.4	28.8	13.6	6.1	78.8	64.4	35.3	17.6	7.5
1991-95	72.1	57.7	30.0	14.2	6.3	79.7	65.2	36.1	18.2	7.7
1999	73.7	59.2	31.2	15.2	6.6	81.0	66.5	37.3	19.3	8.2
2000	74.1	59.6	31.6	15.5	6.6	81.0	66.4	37.3	19.4	8.2
<i>Åland</i>										
1986-90	76.6	62.3	33.8	17.0	7.5	83.5	68.7	39.2	21.4	10.0
1991-95	78.7	64.2	35.1	17.9	8.5	84.8	70.1	40.6	21.8	9.8
1996-00	75.8	61.3	32.7	16.2	7.1	82.5	67.6	38.4	20.5	9.0
<i>Iceland</i>										
1986-90	75.0	60.7	32.5	15.8	7.3	80.1	65.8	36.6	19.1	8.8
1991-95	76.3	61.9	33.4	16.4	7.3	80.8	66.3	37.0	19.3	8.7
1998/99	77.5	62.9	34.1	16.7	7.1	81.4	66.8	37.5	19.5	8.4
1999/00	77.6	63.1	34.6	17.3	7.5	81.4	66.7	37.3	19.5	8.4
<i>Norway</i>										
1986-90	73.1	59.0	30.8	14.5	6.5	79.7	65.5	36.3	18.6	8.1
1991-95	74.4	60.1	31.6	15.0	6.5	80.4	66.0	36.8	19.0	8.3
1999	75.6	61.2	32.7	15.7	6.6	81.1	66.6	37.4	19.5	8.5
2000	76.0	61.5	33.2	16.1	6.8	81.4	66.8	37.6	19.7	8.6
<i>Sweden</i>										
1986-90	74.4	60.1	31.7	15.1	6.5	80.2	65.8	36.7	18.9	8.2
1991-95	75.6	61.2	32.6	15.7	6.8	81.0	66.5	37.3	19.4	8.6
1999	77.1	62.5	33.7	16.5	7.0	81.9	67.3	37.9	19.9	8.8
2000	77.4	62.8	34.0	16.7	7.1	82.0	67.4	38.0	20.1	8.9

Sources: The central statistical bureaus

Kilder: De statistiske centralbureauer

Tabeller over dødsårsagerne på Færøerne

Udarbejdet i Sundhedsstyrelsen baseret på dødsattesterne for 1996 - 1999. (Færinger døde i Danmark er medregnet). Tabeller for årene 2000 og 2001 foreligger ikke endnu.

Dødsårsager 1996

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	-	1	1
Tuberkulose	-	-	-
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	1	5
Ondartet svulst i mavesæk	2	-	2
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	3	5	8
Ondartet svulst i endetarm	2	2	4
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	9	8	17
Ondartet svulst i knogler og hud	1	2	3
Ondartet svulst i brystkirtel	-	5	5
Ondartet svulst i livmoderhals	-	3	3
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	2	2
Ondartet svulst i blærehalskirtel	9	-	9
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	19	17	36
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	2	2	4
Godartede og uspecificerede svulster	-	1	1
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	1	2
Sukkersyge	6	3	9
Sygdomme i blod og bloddannende organer	1	-	1
Mentale lidelser	2	4	6
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	4	2	6
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	4	2	6
Iskæmiske hjertesygdomme	65	40	105
Andre hjertesygdomme	8	16	24
Karsygdomme i hjerne	18	13	31
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	5	-	5
Andre kredsløbssygdomme	2	-	2
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	1	-	1
Lungebetændelse	9	12	21
Bronkitis, udvidede lunger og astma	7	5	12
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	-	1
Sygdomme i lever og galdeveje	4	2	6
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	-	2	2
Nyrebetændelse	-	-	-
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	1	1
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	1	4
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	1	2
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	1	1
Sygdomme hos nyfødte	1	3	4
Senilitet uden oplysning om sindsygdøm	-	1	1
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	5	4	9
Motorkøretøjsulykker	2	2	4
Andre ulykker	11	2	13
Selvmord	3	-	3
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	217	168	385

Dødsårsager 1997

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	1	-	1
Tuberkulose	1	-	1
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	1	5
Ondartet svulst i mavesæk	5	2	7
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	6	11
Ondartet svulst i endetarm	-	1	1
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	12	2	14
Ondartet svulst i knogler og hud	-	-	-
Ondartet svulst i brystkirtel	-	6	6
Ondartet svulst i livmoderhals	-	1	1
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	1	1
Ondartet svulst i blærehalskirtel	14	-	14
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	14	8	22
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	5	3	8
Godartede og uspecificerede svulster	1	1	2
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	-	1
Sukkersyge	2	3	5
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	-	-
Mentale lidelser	-	1	1
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	2	2	4
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	-	2	2
Iskæmiske hjertesygdomme	63	38	101
Andre hjertesygdomme	12	10	32
Karsygdomme i hjerne	25	19	44
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	4	4	8
Andre kredsløbssygdomme	2	1	3
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	3	-	3
Lungebetændelse	14	8	22
Bronkitis, udvidede lunger og astma	4	4	8
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	2	-	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	2	1	3
Sygdomme i lever og galdeveje	1	3	4
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	1	4
Nyrebetændelse	1	-	1
Infektiøse nyresygdomme og sten i urinorganer	-	1	1
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	1	3	4
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	-	-	-
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	1	-	1
Andre medfødte misdannelser	2	-	2
Sygdomme hos nyfødte	-	-	-
Senilitet uden oplysning om sindsygdom	-	-	-
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	5	3	8
Motorkøretøjsulykker	4	2	6
Andre ulykker	10	4	14
Selv mord	2	-	2
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	229	142	371

Dødsårsager 1998

	M	K	I alt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	2	2	4
Tuberkulose	-	1	1
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	3	-	3
Ondartet svulst i mavesæk	7	2	9
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	3	8
Ondartet svulst i endetarm	3	-	3
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	7	5	12
Ondartet svulst i knogler og hud	-	-	-
Ondartet svulst i brystkirtel	-	3	3
Ondartet svulst i livmoderhals	-	1	1
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	1	1
Ondartet svulst i blærehalskirtel	6	-	6
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	17	9	26
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	1	4	5
Godartede og uspecificerede svulster	2	2	4
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	2	2	4
Sukkersyge	8	1	9
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	-	-
Mentale lidelser	5	7	12
Hjernehindebetændelse	1	-	1
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	3	6
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	2	1	3
Iskæmiske hjertesygdomme	49	40	89
Andre hjertesygdomme	12	14	26
Karsygdomme i hjerne	17	19	36
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	4	1	5
Andre kredsløbssygdomme	1	2	3
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	-	1	1
Lungebetændelse	6	5	11
Bronkitis, udvidede lunger og astma	7	9	16
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	1	2
Sygdomme i lever og galdeveje	6	-	6
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	2	5
Nyrebetændelse	1	-	1
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	-	-
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	2	5
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	-	1
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	-	-
Sygdomme hos nyfødte	2	2	4
Senilitet uden oplysning om sindssygdom	-	2	2
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	9	-	9
Motorkøretøjsulykker	1	-	1
Andre ulykker	7	9	16
Selv mord	2	-	2
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	208	157	365

Dødsårsager 1999

	M	K	I alt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	2	2	4
Tuberkulose	-	-	-
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	2	6
Ondartet svulst i mavesæk	2	1	3
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	5	10
Ondartet svulst i endetarm	1	5	6
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	9	6	15
Ondartet svulst i knogler og hud	3	1	4
Ondartet svulst i brystkirtel	-	6	6
Ondartet svulst i livmoderhals	-	2	2
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	2	2
Ondartet svulst i blærehalskirtel	10	-	10
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	22	21	43
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	5	4	9
Godartede og uspecificerede svulster	1	-	1
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	5	6
Sukkersyge	6	4	10
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	1	1
Mentale lidelser	5	-	5
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	4	7
Gigtfeber og følgetilstande	1	-	1
Blodtryksforhøjelse	1	3	4
Iskæmiske hjertesygdomme	49	32	81
Andre hjertesygdomme	12	13	25
Karsygdomme i hjerne	18	20	38
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	1	4	5
Andre kredsløbssygdomme	-	-	-
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	2	5	7
Lungebetændelse	7	7	14
Bronkitis, udvidede lunger og astma	3	5	8
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	1	2
Sygdomme i lever og galdeveje	2	1	3
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	5	8
Nyrebetændelse	-	-	-
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	-	-
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	2	5	7
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	1	2
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	-	-
Sygdomme hos nyfødte	1	-	1
Senilitet uden oplysning om sindsygdom	1	-	1
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	4	2	6
Motorkøretøjsulykker	4	3	7
Andre ulykker	9	2	11
Selv mord	-	-	-
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	203	181	384

Medens der for perioden 1976-90 noteredes et fald i forventet middellevetid for færøske mænd, er billedet nu vendt, idet der både for mænds og kvinders vedkommende er tale om en stigning fra 1986-90 til 1996-00 på henholdsvis 2,4 og 1,8 år ved alderen 0.

Retslægelige ligsyn

Der forekom i 2002 14 dødsfald ved **ulykkestilfælde** blandt de 29 retslægelige ligsyn.

Antal retslægelige dødsfald ved ulykkestilfælde har de senere år været:

	Dødsfald ved ulykkestilfælde	Heraf Motorkøretøjsulykker
2002	14	2
2001	9	4
2000	12	3
1999	14	7
1998	6	1
1997	15	7
1996	23	4
1995	11	2
1994	18	6
1993	14	6

En opgørelse for perioden 1.1.1986 - 31.12.2002 over **brug af sikkerhedssele** blandt førere eller passagerer, der døde ved motorkøretøjsulykker, viser følgende:

Sikkerhedssele/styrthjelm benyttet	9
Sikkerhedssele/styrthjelm ej benyttet	41
Uoplyst	13

Det skønnes, at omkring halvdelen af de 41 trafikdræbte, der ikke benyttede sikkerhedssele, ville være kommet fra ulykken

med livet i behold, dersom selen var blevet anvendt. Over en 17-årig periode ville selen således sandsynligvis kunne have reddet ca. 20 personer, fortrinsvis helt unge mennesker, dersom den var blevet anvendt.

Det må derfor stadig anses for at være påtrængende nødvendigt med en kraftig henstilling til såvel førere som passagerer i motorkøretøjer om, at de **altid anvender sikkerhedssele**, såvel i forbindelse med korte som lange køreture.

Dødsårsager ved medicolegalt ligsyn:

Fem dødsfald i 2002 skyldtes **nedstyrtning/fald**.

To dødsfald var forårsaget af **forbrænding**.

Ét dødsfald skyldtes **forfrysning**.

Ét dødsfald skyldtes **sammentrykning af brystkasse**.

To dødsfald som følge af **alkoholforgiftning**.

Ét dødsfald indtraf på grund af **kraniebrud** (arbejdsulykke).

Selvmord

Der forekom fire tilfælde af selvmord i 2002.

Antallet af selvmord har i de senere år været:

Hidtil i år (pr. 20.8.03)	2
2002	4
2001	0
2000	2
1999	0
1998	2
1997	2
1996	3
1995	5
1994	2
1993	5

Der forekom intet tilfælde af **drab** i 2002. Det sidste drab på Færøerne fandt sted for 14 år siden - i 1988.

I 9 tilfælde blev døds måden i 2002 efter retslægeligt ligsyn (i nogle tilfælde med efterfølgende obduktion) rubriceret som **naturlig død**.

Der forekom to tilfælde af **uoplyst døds måde** i 2002.

Retslægelige obduktioner

I 2002 blev der foretaget otte retslægelige obduktioner.

Udeladte retslægelige ligsyn

Antal tilfælde, hvor politiet efter stedfunden indberetning efter ligsynslovens paragraf 3, stk. 1 meddelte, at indberetningen ikke gav anledning til retslægeligt ligsyn, udeladte retslægelige ligsyn, var 16 i 2002 (i 2001 14).

Ligsynslov

15. maj 2001 trådte anordning nr. 286 af 20. april 2001 vedr. **lov nr. 402 af 13. juni 1990 om ligsyn** m.v. i kraft på Færøerne.

ANMELDESESPLOGTIGE SYGDOMME, EPIDEMIER

Kønssygdomme

Siden 1997 har anmeldelse af kønssygdomme skullet foretages på blanket til epidemiologisk afdeling, Statens Seruminstitut.

Syfilis

Efter henvendelse fra landslægen til Statens Seruminstitut har man fået oplyst, at der ikke har været anmeldt noget tilfælde med syfilis på Færøerne i perioden, og antallet af anmeldte **syfilistilfælde** gennem de seneste 10 år har været 0.

Gonorré

Antallet af anmeldte tilfælde af **gonnore** har været:

2002	0
2001	0
2000	4
1999	0
1998	0
1997	1
1996	0
1995	1
1994	0
1993	1

Klamydia trachomatis

Siden oktober 1988 har man på laboratoriet, Landssjúkrahúsið, foretaget analyser af prøver for **chlamydia trachomatis** ved ELISA metoden. 01.07.2001 skiftede man til analysemetode med DNA teknik, og der findes nu flere positive prøver.

Antal analyser samt positive prøver siden 1992 har været:

	Antal prøver	positive	%
2002	724	80	11,0
2001	589	74	12,6
2000	503	36	7,2
1999	513	43	8,2
1998	428	32	7,6
1997	389	20	5,1
1996	428	30	7,0
1995	380	29	7,6
1994	429	28	6,5
1993	379	29	7,7

Individuelt anmeldte tilfælde

Individuelt anmeldte tilfælde af smitsomme sygdomme (blanket-anmeldelser) fordeler sig således i 2002:

Meningococsygdom

Af **encephalitis acuta** anmeldtes 0 tilfælde i 2002 (0 i 2001).

Der anmeldtes i 2002 et tilfælde af **purulent meningitis gruppe C** (0 i 2001) og et tilfælde af meningococsepsis, gruppe B (0 i 2001).

Hepatitis

Der anmeldtes intet tilfælde af **hepatitis** i 2002.

Hepatitis B-vaccinationer foretoges der 20 af i 2002 ved medicinsk afdeling, Landssjúkrahúsið, Tórshavn.

AIDS

Intet tilfælde af AIDS anmeldtes i 2002.

Antal anmeldte tilfælde de sidste 10 år har været:

	Mænd	Kvinder
1993	0	0
1994	0	1
1995	0	2
1996	0	0
1997	0	0
1998	0	0
1999	0	0
2000	0	0
2001	0	0
2002	0	0
2003 (pr.19.8.03)	0	0

HIV-positive

Embedet er ikke bekendt med noget tilfælde af HIV-positive for 2002.

Antal tilfælde de seneste år har været:

	Mænd	Kvinder
1993	3	1
1994	1	0
1995	0	0
1996	1	0
1997	0	0
1998	0	0
1999	0	0
2000	1	0
2001	0	0
2002	0	0
2003 (pr.19.8.03)	0	0

Antal udførte **HIV-test** ved de færøske sygehuslaboratorier fordeler sig således i 2002:

donorer	andre us. ej anonyme	andre us. anonyme	Ialt
2.062	349	57	2.463

Pertussis (kighoste)

Af tilfælde med pertussis (kighoste) i 0-12 måneders alderen anmeldtes 0 tilfælde i 2002 (2 i 2001).

Ornithosis (nátasjúkan)

Af ornithosis ("nátasjúka") blev der anmeldt 0 tilfælde i 2002 og hidtil i år (pr. 20.8.03) to.

Antallet af ornithosistilfælde de senere år har været:

2002	0
2001	0
2000	0
1999	1
1998	0
1997	0
1996	0
1995	0
1994	1
1993	0

VTEC

Af VTEC (Vero Toxinproducerende E. coli) tilfælde anmeldtes to tilfælde i 2002.

Botulisme

Der anmeldtes 0 tilfælde af botulisme i 2002 (0 tilfælde i 1998-2001, 1 tilfælde i 1997, 0 i perioden 1990-96, 3 i 1989).

Tuberkulose

Der anmeldtes 0 nye tilfælde af tuberkulose i 2002. Antallet af nyanmeldte tilfælde har de senere år været følgende:

2002	0
2001	1
2000	6
1999	2
1998	3
1997	0
1996	0
1995	2
1994	0
1993	1

I 2002 anmeldtes der intet dødsfald på grund af tuberkulose (ét i 1992, det eneste gennem de sidste 14 år). I løbet af 2002 undersøgte på tuberkulosestationen 159 ikke tidligere undersøgte personer (mod 154 i 2001), heri ikke medregnet Calmette-vaccinationer og tuberkulinreaktioner. Der BCG-vaccineredes i 2002 ved tuberkulosestationen 10 personer (4 i 2001).

Ved udgangen af 2002 fandtes på Færøerne ifølge beretning fra Tuberkulosestationen 5 kendte åbne tuberkulosestilfælde. Gennem de senere år har disse tal udgjort:

2002	5
2001	6
2000	5
1999	1
1998	1
1997	0
1996	0
1995	2
1994	1
1993	1

Den medicinske afdeling på Landssjúkrahúsið behandler indlagte tuberkulosepatienter og varetager Tuberkulosestationens funktioner.

Vaccination mod gul feber

Vaccination mod gul feber på Færøerne varetages af medicinsk afdeling, Landssjúkrahúsið, i Tórshavn. Der foretoges i 2002 90 vaccinationer (i 2001 122).

KIRKEGÅRDE

Landslægen behandlede ingen sager om kirkegårde i 2002 (fem i 2001).

INSTITUTIONER FOR MINDRE BØRN

I 2002 fik landslægen forelagt 12 sager med henblik på bemærkninger vedrørende bygningsmæssige ændringer eller nybygninger i forbindelse med etablering af kommunale vuggestuer/børnehaver, skovbørnehaver og fritidsskoler for børn (6 i 2001).

MEDICINALPERSONALE

Sygehuslæger

I 2002 var antallet af normerede sygehusansatte lægestillinger ialt 59, heraf på Landssjúkrahúsið 54, Klaksvíkar sjúkrahús 4 og Suðuroyar sjúkrahús 1. Ialt 33 overlægestillinger var normerede indenfor sygehusvæsenet, heraf 31 på Landssjúkrahúsið, 1 på Klaksvíkar sjúkrahús og på Suðuroyar sjúkrahús 1. Antal normerede reservelægestillinger var 23 på Landssjúkrahúsið, 3 på Klaksvíkar sjúkrahús, og 0 på Suðuroya Sjúkrahús.

Kommunelæger

Ved udgangen af 2002 var antallet af normerede kommunelægestillinger 30, heraf 4 i Klaksvík, 7 i Eysturoy, 9 i Tórshavn, 2 i Norðstreymoy, 2 i Vágoy, 2 i Sandoy og 4 i Suðuroy.

Sundheds- og hjemmesygeplejeordningen

Ordningen beskæftiger dels hjemmesygeplejersker, der yder sundheds- og sygepleje i hjemmene og dels sundhedsplejersker, der varetager forebyggende arbejde hos børn - fra deres fødsel til de går ud af skolen.

Tandlæger

Ved udgangen af 2002 arbejdede der ialt 40 uddannede tandlæger på Færøerne, heraf 6 i Norðoyggjar, 6 i Eysturoy, 3 i Norðstreymoy, 16 i Suðurstreymoy, 2 i Vágum, 1 i Sandoy og 4 i Suðuroy. Dertil to specialtandlæger, en i ortodonti og en sygehustandlæge.

Jordemødre

I 2002 var der 17 normerede jordemødrestillinger under det færøske sygehusvæsen.

Apoteksvæsenet

Ved udgangen af året 2002 var der hos Landsapotekeren ansat 1 apoteker og 1 farmaceut.

På Tjaldurs Apotekið, Tórshavn var der ansat 1 apoteker, 6 farmaceuter, 25,70 farmakonomer, 6,0 farmakonomelever og 6,5 defektricer, på Suðuroyar apotek i Tvøroyri 1 apoteker, 1,81 farmakonomer, 0 farmakonomelev og 2,10 defektricer, medens der på Norðoya apotek i Klaksvík var ansat 1 apoteker og 1,91 farmakonom, 1 farmakonomelev og 1,95 defektricer.

Ikke indregistreret medicin

I 2002 meddelte landslægeembedet i 39 tilfælde læger tilladelse til udlevering af ikke indregistreret medicin gennem apoteker (45 i 2001). Denne funktion varetages i Danmark af Lægemiddelstyrelsen, men da apotekervæsenet er overtaget af det færøske hjemmestyre, gælder den danske lægemiddellov ikke her.

Særtilskud til medicin

Landslægen behandler af samme årsag tillige ansøgninger om særtilskud til medicin. I 2002 behandledes 33 sager (30 i 2001).

Det permanente medicintilskudsudvalg

Det permanente medicintilskudsudvalg har formanden for sygekassernes centralorganisation, landsapotekeren og landslægen som medlemmer.

Registreringsnævnet vedrørende farmaceutiske specialiteter

Registreringsnævnet vedr. farmaceutiske specialiteter har landsapotekeren, landslægen og landsdyrlægen som medlemmer.

Kvaksalveri og ulovlig medikamenthandel

Der var ingen sag under behandling i 2002, ingen i 2001.

Klager over autoriseret sundhedspersonale

I året 2002 var der 8 klagesager vedrørende autoriserede sundhedspersoners faglige virksomhed, der blev videresendt til behandling i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.

Klagesagernes antal de senere år har været:

2002	8
2001	4
2000	5
1999	8
1998	4
1997	9
1996	7
1995	8
1994	11
1993	14

HELBREDSBEDØMMELSER

Landslægen fungerer som rådgiver for den færøske socialforvaltning og skoledirektion samt Færøernes Landsstyre vedrørende **helbredsbedømmelser i tjenestemandssager**. I 2002 behandledes 70 sager, i 2001 33.

RETSLIG VIRKSOMHED

Der foretoges i 2002 af landslægen 27 **medicolegale ligsyn** (2 blev foretaget af andre læger), 17 i 2001. Der henvises i øvrigt til siderne 19-20.

Kørekortsagernes antal var 610 i 2002 (517 i 2001), det højeste antal hidtil pr. år.

Tvangsindlæggelse på psykiatrisk afdeling: Af sager vedrørende tvangsindlæggelse på gule papirer behandledes fem i 2002 (én i 2001).

Der behandledes 3 sager vedrørende **avlingstidsbestemmelse** i 2002 (10 i 2001).

I 2002 udfærdigedes fire **ligpas** (et i 2001).

RESUMÉ

Færøerne udgøres af 18 øer i Nordatlanten og har et samlet areal på ca.1400 km² samt et indbyggertal på 47.701 pr. 31.12.2002.

I 2002 fødtes 716 levende børn. Dødfødselshyppigheden var 2,8 ‰. 99,4 ‰ af fødslerne fandt sted på sygehus. Der døde 414 personer. Spædbørnsdødeligheden var 2,8 ‰.

Antal dødsfald ved ulykkestilfælde i 2002 var 14, heraf 2 pga. færdselsulykke. Antal selvmord var 4, og der forekom intet tilfælde af drab.

Meningitis anmeldtes i 2002 med 2 tilfælde.

Af hepatitis A, B og C var der i 2002 0 tilfælde. Intet nyt tilfælde med tuberkulose anmeldtes, af ornitose intet.

Antal normerede kommunelægestillinger i 2002 var 30, medens antal normerede sygehusansatte lægestillinger var 59, heraf 33 overlæger og 26 reservelæger. Antal jordemødre var 17, tandlæger 40, farmaceuter 7 og apotekere 4.

I 2002 foretoges der 29 medicolegale ligsyn. Der behandlede 610 kørekortsager, fem sag vedrørende tvangsindlæggelse og tre avlingstidsbestemmelsessager.

SUMMARY

The Faroes consist of 18 islands in the North Atlantic, the total area is 1400 km², and the number of inhabitants pr. 31.12.2002 is 47.701.

In 2002 there were 716 live-born children. The still-born rate was 2,8‰. Deaths pr. 1000 live births was 2,8‰. 99,4% were born in hospitals. 414 persons died.

The number of fatal accidents was 14, including 2 fatal traffic accidents. The number of suicides was 4, and there was no homicide.

2 cases of meningitis were notified.

There were 0 new cases of tuberculosis, 0 case of hepatitis A, B and C and 0 of ornithosis.

The number of general practitioners in 2002 was 30, whereas there were 59 hospital physicians. There were 17 midwives, 40 dentists and 11 pharmaceutics.

In 2002 29 medicolegal inquests were made. 610 cases in connection with driver's licenses were tried.

Bilag I. Oversigt over folketallet på Færøerne pr. 1. januar 2002.

Kommuna	Manntal 1/1-02	Flutt til Føroyar	Flutt úr Føroyum	Flutt í komm.	Flutt úr komm.	Fødd	Deyð	Manntal 31/12-02
Fugloyar	48	0	0	2	4	0	1	45
Svínoyar	61	4	4	17	4	0	1	73
Viðareiðis	338	9	4	18	14	7	2	347
Hvannasunds	448	8	6	15	11	5	4	453
Klaksvíkar	4.775	126	113	182	189	71	45	4.794
Kunoyar	133	1	1	6	6	3	2	134
Mikladals	78	0	0	3	3	1	0	79
Húsa	63	2	0	5	0	1	1	68
Oyndafj.	164	7	2	20	5	3	1	181
Elduvíkar	104	8	19	8	23	3	1	91
Fuglafj.	1.587	40	34	84	88	23	14	1.591
Leirvíkar	825	40	21	71	47	17	1	865
Gøta	1.002	30	15	56	33	14	9	1.032
Nes	1.170	49	40	77	58	17	9	1.197
Runavíkar	2.516	99	67	160	141	37	16	2.556
Sjóar	1.029	23	18	46	43	17	6	1.042
Skála	675	24	13	44	28	9	7	693
Eiðis	720	15	23	46	48	13	4	727
Sunda	466	13	11	35	22	3	3	479
Funnings	85	0	1	0	2	1	5	79
Gjáar	59	0	5	1	6	0	1	53
Haldarsvíkar	260	15	8	26	15	5	5	271
Saksunar	32	0	0	0	0	2	0	34
Hvalvíkar	363	19	5	41	34	4	4	370
Hósvíkar	267	14	3	20	13	9	2	281
Kvívíkar	591	8	10	26	40	6	3	580
Vestmanna	1.237	30	26	60	67	15	8	1.237
Kirkjubøar	224	3	2	16	18	6	2	226
Hests	45	1	0	1	1	1	1	45
Nólsoyar	264	15	5	25	21	4	4	268
Sandavágs	689	29	16	60	30	9	5	723
Miðvágs	1.006	48	28	76	73	16	5	1.020
Sørvágs	941	18	7	42	28	17	11	961
Biggjar	76	1	4	5	4	4	2	79
Mykines	22	0	0	1	2	0	0	21
Sands	602	21	23	27	52	8	7	578
Skopunar	481	25	10	40	27	8	6	496
Skálavíkar	191	10	12	12	23	2	1	181
Húsavíkar	141	0	1	1	2	1	1	140
Skúvoyar	81	1	2	4	21	0	2	62
Hvalbiar	763	7	5	16	16	8	6	765
Tvøroyrar	1.838	84	44	120	81	14	24	1.867
Fámjins	113	1	3	2	4	0	0	111
Hovs	123	6	0	11	3	2	0	133
Porkeris	380	11	9	12	18	6	7	373
Vágs	1.416	50	27	78	50	23	17	1.450
Sumbiar	433	23	13	28	23	5	10	433
Tórshavnar	18.058	777	649	1.318	1.117	282	134	18.4
Tilsamans	46.983	1.715	1.309	2.964	2.558	702	400	47.701

(Kilde: Landsfólkayvirlitið, Tórshavn)